

HADUDVOS

Budapest

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGO
Egyes szám ára hétévesre 12 fillér. Vevőre 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3-47. Kiadóhivatal T. 3-48

Sajtószabadság és demokrácia

Irtá: DÁNÉR BÉLA

I.
Közéletünk, mely manapság a fogalomzavarok Babeltornya, a fentírt két fogalmat, mint ikertestvéreket, egymástól elválaszthatatlanul szokta emlegetni. Különösen parlamentünk és napi sajtóunk egy részének „generálszószájában”, hogy Gaál Gaszton annyira jellemző megállapításával éljek — jelentkezik ez a két jelszó mint a magyar boldogság két főkövetelménye.

Most, hogy a sajtó-novella küszöbünkön kopogtat, vegyük egy kissé bonckés alá ennek a két divatos fogalomnak egymáshoz való viszonyát és vizsgáljuk, hogy vajon hatályban levő sajtótörvényünkön keresztül miként érvényesültek a sajtószabadság és a demokrácia követelményei társadalmunk mindennapi életében.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy maga a sajtószabadság ma már kétféle. Egyik oldala áll a sajtónak, mint a nagytőke alapításának és leghatalmasabb fegyverének szabadsága az állam ellenőrző jogából származó korlátozásokkal szemben, a másik oldalon viszont az adófizető polgárok egyetemének gondolatközlési szabadsága körül mind élesebben és élesebben szembe magával a nagytőke monopolizálta sajtóval. Azt talán említenem se kell, annyira ismert dolog, hogy nem csak nálunk, de az egész világon ma már a sajtó nyolctized részének a nagytőke az ura és parancsolója. Amíg ugyanis a középkori várurak hatalmuk biztosítására és gyarapítására zsoldoshadseregeket tartottak, ma a feudális várurak utódai: a pénzhatalmasságok napilapokat és könyvkiadóvállalatokat alapítanak ugyanabból a célból. És csak mosolyogni lehet azon a porhüvelyen, mely a naiv és hiszékeny olvasókkal azt akarja elhitetni, hogy a nagytőke az ő lapjait csupa altruizmusból és azért alapította, hogy velük a haladást szolgálja. A magántőke, ha nemzetközi vonatkozású, tudvalevőleg nem ismer se Istent, se embert, se haladást, csak egyet ismer: a hasznot. „A pénz — mondja Dosztojevicsky — azért mindemmel hitványabb, mert még szellemi tehetőségeket is szerez a tulajdonosának.” Ford szerint pedig: „A pénz arainak nem az aranyban van a hatalmuk, hanem abban, hogy az aranyra támaszkodva irányítják az emberek gondolatait.” Ez az irányítás pedig elsősorban a sajtón keresztül történik.

A sajtószabadságnak előbb említett két íajtáját a magyar törvényhozás még életben levő sajtótörvényünknek részben a 16-ik §-ában: „Időszaki lapot mindenki alapíthat” — részben az 1-ső §-ában: „Sajtó útján mindenki szabadon közölheti és terjesztheti gondolatait” iktatta törvénybe.

Közbevetőleg azt is ki kell emelnem, hogy itt csupán az időszaki lapokkal és könyvkiadóvállalatokkal kapcsolatos sajtószabadságról fogok beszélni. Mert igaz, hogy valaki úgy is közölheti gondolatait embertársával, akire hatást kíván gyakorolni, hogy írásait házilag lemásolja egy-néhány példányban, mint ahogy Kossuth Lajos íródeákjai azt a régi szép időkben tették és azokat szétosztja gyűléseken, vagy felragasztja

a kerítések oldalára. Az így terjesztett gondolatnak hatása azonban az időszaki lapoknak az egész országban mindennap szétfutó mai százczres (külföldön millió) példányszáma után terjesztett gondolatai hatásával szembe számba nem jöhet. Mint ahogy nem jöhet ma már tekintetbe annak a szűkös anyagi viszonyok között levő tudósok hatása sem, akinek szociológiai, vagy természettudományi elmélete a nemzetközi tőkének nem tetszik és így tudásunk könyvét vállalatok nem adják ki — az ellenkező elmélet hirdetőjének hatásával, akinek érdeküket szolgáló tanait viszont könyvkiadóvállalataink 50—100 ezer példány útján viszik bele a köztudatba, állításuk szerint a „haladás” szolgálatában. Ez a való élet képe, bármennyire is meg van mondva a sajtótörvény 1-ső §-ában hogy sajtó útján mindenki szabadon közölheti és terjesztheti gondolatait.”

Látjuk tehát, hogy minden sajtószabadságnak két oldala van. Egyik oldalon ez olvasható: szabad, vagy nem szabad; a másik oldalon pedig ez van írva: lehet, vagy nem lehet. Például: hiába volna törvénybe iktatva, hogy a víz alatt mindenki szabadon vehet lélekzetet. Akinek nincs kopolyujja, vagy azt helyettesítő buvárkészüléke, az kénytelen lemondani erről a szabadságról. Arra nézve tehát, akinek nincs hozzá lehetősége, az ilyen szabadságnak nincs semmi értéke.

Éppen így vagyunk a sajtótörvény 16-ik §-ában kodifikált szabadsággal. Mindenkinek „szabad” ugyan időszaki lapot alapítani, de nem mindenkinek — lehet. Ma már ugyanis csak annak lehet, akinek legalább 200 ezer pengő felesleges tőkéje van, amelynek kihelyezésénél a kamattól is eltekinthet, sőt gyakran rá is fizet és csak az alapított újság által reprezentált hatalom nyújtotta haszonra fekteti a fősúlyt. Ennek a szabadságnak tehát a polgárok nagy tömege ama része tekintetében, mely nem rendelkezik ezzel a felesleges 200 ezer pengővel, nincs jelentősége és pedig azért, mert azzal élni minden esetben módjában.

Ezeknek elmondása után most már megtehetjük a következő megkülönböztetést: vannak demokratikus és vannak liberális sajtószabadságok, aszerint, hogy maga a természet rendje mindenki számára biztosítja-e az illető szabadsággal való élési lehetőségét, vagy pedig csak egyes kiváltságosok számára teszi azt lehetővé.

Demokratikus sajtószabadságot tehát például a gyülekezési szabadság. Nem kell hozzá más, csak két láb, mellyel a gyűlés színhelyére mehessek. Ugyanígy például a szólás-szabadság. Nem kell hozzá más, mint torok és hang, amellyel mindenki rendelkezik. Vagyis a természetadta emberi egyenlőség alapján élhet ezekkel a jogokkal bármelyik honpolgár.

Ezzel szemben liberális sajtószabadságot képvisel például a sajtótörvény 16-ik §-ában lefektetett sajtószabadság, mert azzal élni, amint láttuk, a társadalom csak egy privilegizált kis részének, csak a nagytőkéseknek áll módjában.

Magát az elnevezést a két egymással szembenálló és egymást fel-

váltó (nálunk bizonyos érdekek szolgálatában egymás mellett lapuló) társadalmi, illetve politikai irány szolgálattja.

A demokratizmus követelménye ugyanis tudvalevőleg a minél teljesebb egyenlőség úgy politikai, társadalmi, mint gazdasági téren. Ennek a szellemnek megfelelő sajtószabadságok tehát a demokratikus sajtószabadságok. A demokráciának legideálisabb megvalósulása például a fascizmus, mely a nép legszélesebb rétegére építve fel az állam mindenhatóságát, az individualizmus elvét teljesen elvetette. (Először a köz, azután az egyén!) Az egyenlőség utópiája viszont, amint tudjuk, a kommunizmushoz vezet.

A demokráciával szemben a liberális követelménye: az egyéni szabadság minél nagyobb mérvű (individualizmus) egy politikai, mint gazdasági téren. Természetes következménye pedig a liberálisnak a nagytőkék halmozódása és ennek folytán a másik oldalon a proletáriátus terjedése, vagyis a minél nagyobb egyenlőtlenség minden irányban. Minél nagyobb ugyanis a szabadság, annál kisebb természetesen az egyenlőség. Ennek a szellemnek és rendszernek szülöttei a liberális sajtószabadságok. Az indi-

vidualizmus (liberalizmus) végső állomása viszont az anarkizmus, illetve anarkia, vagyis az állam és minden fék nélkül való legteljesebb szabadság, úgy politikai, mint gazdasági vonatkozásban.

A nyugati kapitalista államoknak emélfogva csak annyi köze van a demokráciához, hogy a liberális (korlátlan tökegyűjtési szabadság) által kitermelt proletáriátusuk az egyenlőség (demokrácia) jelszavával küzd az elnyomatás és kizsákmányolás ellen úgy gazdasági, mint politikai téren.

Mindebből pedig világosan következik, hogy az állam összességi joga, amellyel a polgárok szabadságát, helyesebben egymás elleni kielégési lehetőségét korlátozza, a demokrácia követelménye. Mert a természetadta erősebb individuum a „szabadságot” ösztönszerűleg mindig arra használja fel, hogy a nálánál gyengébbet elnyomja és kizsákmányolja, vagyis, hogy a demokratikus egyenlőségnek még a látszatát is eltüntesse. A polgárok összességének tehát az államnak kötelessége ezzel szemben, hogy ezt a megzavart egyensúlyt minden irányban helyre állítsa és a gyengébbekkel szemben garázdálkodó „szabadságot” kellő korlátok közé szorítsa.

Az oláhok két tartományra osztják Erdélyt

Erdély fővárosa Kolozsvár, a Bánságé Temesvár

Bukarest, február 13. Románia új kormánya reformálni akarja az ország közigazgatását. Az új közigazgatási törvény tervezetén egy erre a célra kiküldött szakbizottság dolgozik, amely már el is készült a reform alapelveivel.

A reform nyolc provinciára osztaná az országot, melynek élén a tartományfőnökök állnának. A tartománygyűlés határozná a kerületébe tartozó városok és községek ügyeiben, hogy így az autonómiának szélesebb keretben szerezzen érvényt, más oldalról pedig enyhítsen a mai nyomasztó centrális állapotot és mentesítse a minisztériumokat az aprólékos munkáktól.

A tervezet eredetileg három pro-

vinciára akarta osztani Erdélyt: Temesvár, Nagyvárad és Kolozsvár tartományi székhelyekkel, később azonban változást szenvedett ez a terv és most az elaborátum, amely Maniu miniszterelnök előtt fekszik, csak nyolc provinciát említ és pedig a

Bánság: Temesvár,
Erdély: Kolozsvár,
Ollenia: Craiova,
Munténia: Bukarest,
Moldva: Jasi,
Dobruđa: Constanza,
Bukovina: Csernovitz és
Besszarábia: Kisenév székhellyel.
A kilencedik provincia gondolatát elvetették és így Erdélyben csak két provincia lesz Temesvár és Kolozsvár székhellyel.

Óriási havazás a Dunántúlon és Ausztriában

A hóvihar Zalaegerszeget két nap óta elzárta a külvilágtól

Zalaegerszeg, február 15. A napok óta tartó hóvihar Zalamegyét teljesen elvágtá a külvilágtól. Zalaegerszeget két nap óta nem érkezett vonat. A város fűtőanyagkészlete elfogyott. A vármegyében befagytak a utak. Horvátországból farkasok farkakba verődve jönnek át. A városban erős influenzajárvány van, valamennyi iskolát bezárták. Keszthely utcáin másfél méteres hó van. A Balaton partján hóvihar dühöng.

Sopronmegyében a hideg még rendületlenül tart, amely a vadállo-

mányban rengeteg kárt okoz. Az éhség a falvak közelébe kergeti az állatokat, ahol lelketlen emberek pusztá kézzel fogdossák össze és öldösködnek le őket. Emellett a fagy is pusztítja a szerencsétlen állatokat. Az egyik falu határában 20 özet találtak megfagyva egy csoportban.

Az ausztriai havazás

Graz, február 15. Az új hótakaró kb. 10 cm. A hóesés következtében előálló közlekedési akadályok folytán máttól kezdve további intézkedé-

sig a steyer vasutak vonalain a személy- és az áruforgalom megszorítását rendelték el.

Az újabb havazás annyira eltorlasztotta a pándorfalvi és zurányi vasutvonalat, hogy ma reggel a vasut-igazgatóság kénytelen volt a katonaság újabb segítségét igénybevenni. E vonal szabaddátétele különösen azért fontos, hogy lehetővé tegyék a Bécs élelméze szempontjából rendkívül szükséges vágómarha-vonatok továbbítását.

A hóesés szakadatlanul tart. A szentelepek továbbra is üresek. A keleti pályaudvarra ma egyetlen szénvonat sem futott be. A kisebb szénkereskedések csaknem tele zárva van, mivel árujuk elfogyott. Bécs városa 3 ezer tonna Ruhr-vidéki szénét rendelt. A piacokon mindinkább érezhető az áruhiány. Négy behavazott, vágómarhát szállító vonat kiszabadítására katonaságot rendeltek ki. A szövetségi vasutak közlése szerint az Orient Express, amely 9 órákor indult el Bécsből, Rekawinkel közelében elakadt. A vonat személyzete, valamint katonai osztagok igyekeznek a vonatot kiszabadítani.

Gondatlanság okozta a nyiregyházi járásbíró-sági tüzet

Nyiregyháza, február 15. A nyiregyházi kir. járásbíró-ság irattárának elége ügyében a tűzrendészeti bizottság csütörtökön délelőtt 9 órakor tovább folytatta a vizsgálatot és megállapította, hogy a tüzet minden valószínűség szerint gondatlanság okozta. A legkézenfekvőbb feltevés az, hogy eldobott cigarettavégtől, vagy elhullajtott pernyétől gyulladt ki az irattár. A bizottság szerint a tűz a terem jobb hátsó sarkában álló kályha közelében keletkezett az éjjeli órákban és mindaddig lap-pangott, míg az irattár ajtaját ki nem nyitották és friss levegő nem töltött a terembe. A lángok ekkor felcsaptak a terem közepe táján álló irattárványokra és tüzzel borították be az egész termet. A tűz elhár-pozását csak fokozta a fogház ud-varra néző ablakok felfeszítése után támadt légvonal. Ettől a pillanattól kezdve minden irattárvány lángokban állott, úgy, hogy minden mentési kísérlet hiábavalónak bizonyult.

A tűzrendészeti bizottság végül megállapította, hogy az elégett járásbíró-sági irattár helyisége és a fölötte lévő helyiség jelenlegi állapotában használhatatlan. A nagy hőségben a vasgerendák annyira elhajoltak, hogy a mennyezetet le kell bontani és csak újjáépítés után lehet a két helyiséget újból használatba venni.

A bizottság a jelentését, amelyben kiterjeszkedik a törvényszéki épület tűzbiztonsága szempontjából kifogásolható összes körülményekre is, rövidesen elkészíti és annak egy példányát megküldi a törvényszék elnökének is.

Egy új afgán trónkövetelő

Afganisztánban új trónkövetelő lépett fel Nadir khán személyében, aki jól szervezett csapatával Kabul ellen indul. Habibulla elkeseredett ellenál-lásra készül.

A Hajdúföld

!! hirdetéselt egész !!
!! Tiszántul olvassa !!

Ruszinszko népe bizalmatlanságát fejezi ki az új cseh kormányelnökkel szemben

Budapest, február 15. Prágában a képviselőházban Kurtyák János ruszinszko-i képviselő beszédében elmondta, hogy Ruszinszko azokat a jogokat is elvesztette, amelyeket a magyarok alatt élvezett s Ruszinszko lakói bizalmatlanságukat fejezik ki az új kormányelnökkel szemben.

Hat hét alatt 240 ember halt meg influenzában Budapesten

Budapest, február 15. A székesfőváros tisztifőorvosi hivatalának jelentése újabb öt halotról számol be. Január elseje óta a hivatalos kimutatás 55 influenzás halálesetről ad jelentést, ezenkívül januárban meghaltak 135-en tüdőgyulladásban és mellhártyagyulladásban. Február első tíz napjában 50-re teszik a tüdőgyulladásos halálozások számát, úgy, hogy január elseje óta

240-en haltak meg Budapesten influenzában

és a minden évben szokásos tüdőgyulladásban. Talán ez a körülmény okozhatta azt, hogy nemcsak a közönség körében, hanem még az orvosok körében is az a hír terjedt el, hogy Budapesten a járvány kezdete óta 240 influenzás halott van és hogy a főváros tisztifőorvosi hivatala a közönség megnyugtatósa céljából szépitte a járvány halálozási statisztikáját.

Csordás Elemér tisztifőorvos elmondotta azt is, hogy a napijelentést naponta megtáviratozzák Genf-be, már csak ezért sem lehetne a közönség megnyugtatósa céljából változtatni a halálozási adatokon. A

délben kiadott jelentésben panaszkodik a tisztifőorvos arról is, hogy az influenzás betegek részére fenntartott kórházi férőhelyek tekintélyes részét

vidéki betegek foglalják el.

A jelentés a következő:

— Február tizenegyedikén a főváros területéről és vidékről influenza miatt 145 beteget vettek fel a Szent László-kórházba, akik közül hatnak van tüdőgyulladás. A kórházban, ahol ezidőszerint 817 influenzás beteget ápolnak, meghalt három beteg. A kerületi orvosok jelentése szerint az otthonukban ápoló influenzás betegek közül meghalt két beteg. (79 éves férfi és 11 hónapos gyermek.)

A napijelentés a továbbiakban elmondja, hogy sok a vidéki beteg és így a legutóbbi négy napban 74 vidéki beteget vettek fel. A fertőtlenítő intézet betegszállító autót tegnap — orvosi megkeresés alapján — tizenhat esetben hiába rendelték ki külső területi lakásokra, mert a megjavult állapotú betegek megtagadták a kórházba menetet.

A Kormányzó és a parlament üdvözi a pápának és az olasz királynak

Csendes nap volt tegnap a képviselőházban

Budapest, február 15. A Ház mai ülésén napirend előtt Hunyadi Ferenc gróf megemlékezett a Vatikán és a Quirinál között történt meg egyezésről. Ennek, mint mondta, világtörténelmi jelentősége van. Kérte az elnököt, hogy találjon módot az olasz király, a pápa, Mussolini és Gasparri üdvözlésére.

Walkó külügyminiszter kijelentette, hogy a Kormányzó nem mulasztotta el, hogy a pápa s az olasz királynak elküldje legjobb szerencsekívánatait az egyezmény megkötése alkalmából. Az elnök ezután kijelentette, hogy saját hatáskörében táviratot intéz Mussolinihoz és Gasparrihoz.

Következett a gyógyfürdő-törvényjavaslat folytatolagos tárgyalása.

Tury Béla a javaslatot elfogadja. Usetty Béla szerint sem törvénnyel, sem rendeleti uton nem lehet ezt a kérdést elintézni. Propaganda kiterjesztését hangoztatta. A törvényjavaslatot elfogadja. Szabó Sándor

Tiszántul helyzetére hívja fel a kormány figyelmét.

A javaslathoz ezután Györki Imre szólalt fel. Elsősorban közölte, hogy a kormány lássa el a falvakat jó ivóvízzel. Hibáztatta, hogy a javaslat nem intézkedik a nyári, ugynevezett zuhanyfürdő kérdésében. A javaslatot nem fogadja el.

Csontos Imre rámutatott arra, hogy az Alföldön milyen eredményes kutatásokat folytattak a trianoni veszteségek pótlására. Most már csak azt kellene biztosítani,

hogy a városok megfelelő módon gondoskodhassanak a gyógykezesek felhasználásáról. Helyesnek tartja azt a gondolatot, hogy megadóztassák azokat, akik csupán szórakozás szempontjából járnak külföldre.

A javaslatot elfogadja.

Gál Jenő indítványt jegyzett be az elítéltek rehabilitálásáról készített törvényjavaslat tárgyában. Az ülés 2 óra tájban ért véget.

A felsőház üdvözi a Gasparrí bíboroshoz és Mussolinéhoz

Budapest, február 15. Báró Wlassich Gyula a felsőház elnöke Gasparri bíbornokhoz és Mussolini olasz miniszterelnökhez a következő táviratot intézte:

A Szentcsék és az olasz állam között f. évi február hó 10-én létrejött nagyjelentőségű egyezmény a magyar országgyűlés felsőházának f. évi február hó 14-én tartott ülésén örömteljes visszhangra talált és így, mint a magyar felsőház elnöke sietek Eminenciád (Nagyméltóságod előtt e nagy horderejű esemény alkalmából a felsőházban is elhangzott) őszinte együttérzésnek kifejezést adni. Báró Wlassich Gyula.

Trockij eltűnt Konstantinápolyból

London, február 15. A Central News konstantinápolyi tudósítójának értesülése szerint Trockij, felesége és két leánya nyomtalanul eltűnt és tartózkodási helyét senki sem ismeri. Csak annyi biztos, hogy Trockij már nincs a konstantinápolyi orosz konzulátus épületében. A török hatóságok a legteljesebb passzivitás álláspontjára helyezkednek és tartózkodási helyét nem kutatják.

Konstantinápolyban olyan hírek terjedtek el, hogy Trockij feleségével és leányaival Angorába utazott. Trockij egyébként, mióta Konstantinápolyba érkezett, nem hagyta el a szovjetkonzulátus épületét.

Műsoros estély Hajduböszörményben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajduböszörményi ref. Keresztyén Ifjúsági Egyesület csütörtökön este 8 órai kezdettel a Kővér-tele Apolló nagytermében műsoros előadással egybekötött teaestélyt rendezett s közönség oly nagyszámban vett részt azon, hogy a hatalmas teremben felállított asztalok mellett minden hely megtelt. Az estélyt Szabó Gyula vt. lelkész, K. I. E. elnök nyitotta meg nagyhatású beszéddel, mely után „Ember tervez, Isten végez” c. 3 felvonásos vallásos vígjátékot adták elő nagy sikerrel. A szereplők jó betanulással, ügyesen mozogtak a színpadon s az előadás végén a közönség hosszasan tapsolta a szereplőket és az ügyes rendezőt, Szöcs Gyulát. Horváth Rózika kitűnő szaválata után felhordták az egyesületi tagok a teát, mely után még néhány sikerült szavalat következett. A szavaltok után a „Módi” c. 1 felvonásos énekes vígjátékot mulattott a közönség, melynek szereplői sok rutint mutattak. Az előadás után még több ének s szavalat következett s a közönség a késő órákig kellemesen töltötte az estét.

Legújabb magárjegyzékünk

amely tartalmazza a gazdasági, konyhakerti és virágmagvak ezidei legolcsóbb árait, a magtermelés terén elért legutóbbi újdonságokat, megjelent és az érdeklődőknek rendelkezésére áll.

Kontsek Géza k. r. t.

Szülőltványok gyökeres hazai vesszők, fajtisztán, legolcsóbban a Nemzetközi Barkereskedelmi Rt.-nél, Budapest, VIII., Konyhárs-n. 6. — Kérjen árajánlatot. —

A város végre dülőre viszi a rendőrségi palota bérleti ügyét

Rendezik az olajütőt és a régi téglavetőt — A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A város jog- és pénzügyi bizottsága pénteken tárgyalta a rendőrségi palota birtokba vételének kérdését.

A rendőrségi palota ügyében dr Vass Károly tanácsnok ismertette a fejleményeket. Elmondotta, hogy az 1919-ben kelt belügyminiszteri rendelet szerint a város köteles volt azokat az épületeket, amelyeket a városi rendőrség használt és a város tulajdonát képezték, a felszerelési tárgyakkal együtt ingyenes használatra átengedni az állami rendőrségnek. Az állami rendőrség ezen az alapon 1920-ban átvette a rendőrségi palotát és a felszerelést.

A rendőrségi palota használatáról éveken keresztül folytak tárgyalások, végül is 1927-ben a közgyűlés elfogadta azt a tiz pontból álló megállapodást, amelynek lényeges részei szerint az állam a főkapitányi és rendőrpáncsnoki lakás után bért fizet és a helyiségek fűtési költségét a város és az állam közt egyenlő arányban megosztották. Amikor ezt a megállapodást a közgyűlés elfogadta, kérte a belügyminisztert, hogy vegye meg a rendőrségi palotát, amennyiben pedig ezt nem tenné, ífesszen minden olyan helyiség után, amit a rendőrkörlet használ, bért.

A belügyminiszter most válaszolt erre a közgyűlési határozatra és leiratában közli, hogy a használatra vonatkozó és a közgyűlés által elfogadott megállapodást ő is elfogadja. Ami a megvételt, vagy a bérfizetést illeti, arra vonatkozólag az az álláspontja, hogy az 5047. számú rendelet nem tesz különbséget a helyi rendőrség és a kerületi kapitányság közt.

szerinte tehát nincsen jogalapja annak, hogy a város bért követeljen a kerületi kapitányság által használt helyiségek után.

Különböző is a palota 170 helyisége közül csak 130-at vett igénybe a rendőrség és a 100 hivatali helyiség közül a kerületi kapitányságra 45, a debreceni kapitányságra pedig 55 esik. Ez az elhelyezkedés csak úgy vált lehetővé, hogy a helyiségekben szorosan vannak elhelyezve s ha magasabb érdek nem követelte volna azt, hogy a kerületi kapitányságot itt helyezték el, akkor az összes helyiségeket a debreceni kapitányság vette volna igénybe. Azt is hangoztatja a belügyminiszter, hogy más vidéki városok részint telkek felajánlásával áldozatot hoznak a rendőrség elhelyezéséért, részint nem panaszkodnak amiatt, hogy a rendőrség elfoglalta az ő tulajdonukat képező épületeket. Kijelenti tehát, hogy sem a rendőrségi palota megvételéről, sem a bérfizetésről nincs módja további tárgyalásokba bocsátkozni.

A bizottság nagy megütközéssel fogadta a miniszteri leíratot. A tiszti főügyész azt a véleményt adta, hogy ellene vagy

a közigazgatási bíróságnál lehetne panaszt tenni, vagy a polgári bíróság előtt indítani keresetet.

szerinte azonban egyik sem volna célravezető. Az 1920:1. t.-c. szakasza azonban kimondja, hogy ebben a kérdésben a kormányznak mielőbb törvényjavaslatot kell előterjeszteni. Miután ez a törvényjavaslat még most kilenc év után sincs beterjesztve irón fel a közgyűlés az ország-

gyűléshez, hogy utasítsa a kormányt a törvényjavaslat beterjesztésére.

Az előadó azt javasolta, kérje a közgyűlés, hogy a belügyminiszter a kerületi kapitányság által használt helyiségek után megfelelő bért fizessen. Egyben intézzen feliratot a közgyűlés az országgyűléshez, kérve, hogy utasítsa a kormányt a rendőrség államosításáról szóló törvényjavaslat előterjesztésére, amúgy is inkább, mert erre az 1920:1. t.-c. is kötelezi.

Versényi Tibor: Mivel ez a kérdés igen komplikált, azt indítványozza, hogy küldjenek ki a tanulmányozására egy albizottságot a bizottság jogász-tagjaiból.

Vásáry István dr polgármester: A rendelkezés az épületátengedésre vonatkozó része ellentétben áll az általános és a magánjogi elvekkel. A nemzetgyűlés megállapította, hogy vannak rendeletek, amelyek a kormány hatáskörét túlhaladják. Ezeket ugyan elismerte érvényesnek, de kimondotta, hogy ezekben a kérdésekben a kormányznak

mielőbb törvényjavaslatot kell előterjeszteni.

Amikor a kormány a rendőrség államosításáról nem terjesztett elő törvényjavaslatot, tulajdonképpen a törvény ellen vétett. Ilyen esetben a közigazgatási bírósági panasznak van helye. Hozzájárul a tüzetes tanulmányozáshoz, de az nem kétséges, hogy nekünk itt valamit tennünk kell.

Markovits Elemér kéri, hogy fogadják el a miniszteri leíratnak a megállapodásra vonatkozó részét, másrészt irjanak fel a miniszterhez, hogy amíg a kérdés törvényhozásilag rendezve nincs, addig a város fenntartja összes jogait.

Magoss György dr is ezt az álláspontot teszi magáévá.

Végül a bizottság Versényi Tibor halasztó indítványát fogadta el, azaz, hogy a kiküldendő jogász albizottság tagjaiul a polgármester elnöke alatt dr Magoss Györgyöt, Márk Endrét, Debreczeny Barnát, dr Markovits Elemért és dr Hegedüs Jenőt ajánlja a közgyűlésnek.

Javaslat az olajütő és a régi téglavető rendezésére

Zöld József tb. főjegyző ismertette a régi téglavető és az olajütő rendezésének az ügyét. A másfélmillió pengő beruházási program kapcsán a közgyűlés már gondolt a két telep rendezésére, amikor kislakások építését határozta el, azzal a céllal, hogy az onnan kitelepítendők egy részét ezekben helyezik el. Mindenekelőtt műszaki felvételt kell készíteni a régi téglavetőről és bizonyos szabályozást végrehajtani. Éppen ezért javasolta, hogy a közgyűlés elvben

mondja ki a két telep rendezését és határozza el a műszaki felvételt.

mert most egy évtizedes térkép áll csak rendelkezésre és ezen a házának a tizedrésze sincsen feltüntetve. A műszaki szempontok szerint történő elrendezés során azoknak a tulajdonosoknak a házait, amelyek az utcavonalba esnek, vagy amelyek egészségtelenek, eltávolítanak, azoknak a tulajdonosoknak pedig, akiknek a házuk megmarad, meg kell váltaniuk a telkeket.

Javasolta, hogy a tiszti főügyész tervezetét elvben fogadják el és a közgyűlés utasítsa a tanácsot, hogy részletes terveket terjesszen elő.

Több hozzászólás után a bizottság

azt javasolta a közgyűlésnek, hogy a két telep rendezésében adjon a tanácsnak felhatalmazást a megkezdett uton való továbbhaladáshoz.

Az autótól megvadult lovak zongorával együtt árokba fordították a szekeret

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kamanczy György debreceni sofőr gondatlanságból okozott súlyos testi-sértési ügyével foglalkozott a napokban a debreceni kir. ítélőtábla dr Oláh Miklós táblabíró büntető felelőbíró tanácsa. 1926 április 19-én Hajdúhadház határában Debrecen felé igyekezett utasaival Kamanczy György sofőr. Az autóban Than Gyula főszerkesztő és családja ült. Hazafelé jövet az uton egy szekérrel találkozott, amely zongorát szállított. Karácsony György gazdálkodó fént ült a szekérre kötözött zongorán s már jóelőre integetett az autónak, hogy álljon meg. A sofőr lelassított, de nem állt meg. Mikor az autó a szekér mellett elhaladt, a fiatal csikók elragadtak s a zongorán ülő Karácsony György a lovak közé

esett s

a szekér a zongorával együtt az árokba került.

Karácsony feljelentésére indult meg Kamanczy ellen a bünvádi eljárás s a debreceni törvényszék el is ítélte gondatlanságból okozott súlyos testi-sértés vétsége miatt 70 pengő pénzbüntetésre. Felelőbírói ítéleténél került ez az ügy az ítélőtábla Oláh Miklós tanácsa elé. A táblai tanács helyben hagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, de tekintettel arra a különösen méltánylandó körülményre, — melyet már a Hajdúföld annak idején bőven ismertetett, — hogy a vádlott a múlt hónapban két ember életét is megmentett és 16 évi sofőrsége alatt soha nem került összeütközésbe a hatóságokkal, a bíróság az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Széles mederben folyik tovább a közigazgatási reform javaslat tárgyalása

Budapest, február 15. A Ház közigazgatási bizottsága Bottlik József elnöke vezetésével ma délelőtt folytatta a közigazgatási rendezéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A kormány részéről Bethlen miniszterelnök és Szcitovszky belügyminiszter, továbbá Sztranyovszky államtitkár vett részt az ülésen.

Budapest Dezső hangsúlyozta, hogy indokolatlan eltérés van a vármegyei és városok között. Indítványt nyújtott be, amely szerint a vármegyei törvényhatósági bizottságot is fel lehet osztani akkor is, „ha a törvényhatósági bizottság működése oly irányt vesz fel, aminek következtében a törvényhatóság gazdasági helyzete válságossá válhat.” Felvevte azt a kérdést, mi történik akkor, ha a közgyűlés funkciója hosszú időre, esetleg két évig szünetel, a kisgyűlés pedig nem jogosult új adó kivetésére és tisztviselők választására. Kormánybiztos viszont csak akkor küldenek ki, ha a kisgyűlés rejtenszék mutatkozik. Felvilágosítást kért arról, hogy mi történik a költségvetés kérdésében akkor, ha a törvényhatóság közgyűlése 6 hónapnál tovább, esetleg 2 évig nincs együtt s nincs kormánybiztos.

A belügyminiszter kijelentette, hogy ebben az esetben a kisgyűlés látja el a költségvetési kérdések intézését. Új adót azonban nem vethet ki, meg kell maradni a régi költségvetés keretében. Hangsúlyozza azonban, hogy kizártnak tartja azt, hogy valamely törvényhatóság működése két évig fel legyen függesztve.

A 38. szakasznál Fábán Béla indítványozta, hogy a megyei városokban a képviselőtestületi tagok számának felső határa ne 80, hanem 15 legyen.

Csák Károly előadó javasolta ezután, hogy

a bizottságok maximális létszámát 120-ban állapítsák meg.

A bizottság a belügyminiszter hozzászólása után ilyen értelmű módosítással fogadta el a szakaszt. A 39. szakasznál H. Kiss Pál annak teljes kihagyását kérte azzal az indoklással, hogy a szakaszba felvett intéz-

kedés gátat vet a városias fejlődésnek.

A belügyminiszter hangsúlyozta, hogy Hegyemegi Kiss Pál a kérdést egyoldalúan fogja fel. Ma sok városban meg van a törekvés arra, hogy törvényhatósági várossá alakuljon át, jól lehet némes meg a szükséges feltételek mindenike. Viszont tagadhatatlan, hogy éppen vagyoniellégtelenség szempontból ezek a városok bizonyos bábáskodást éreznek a vármegyei részéről. Vannak fejlett városok, ezeknél a vármegyei adminisztráció lassúsága vagyoni szempontból hátrányos. Ezek éppen azért, hogy vagyoni kérdésekben ne legyenek oly függő viszonyban a vármegyével szemben, nem hidegülnék majd el a vármegyétől, hanem

tartósabb lesz a viszony köztük és a megye között.

A kérdésben nem politikai szempontok a döntők, csupán az, hogy vannak városok, amelyek még nem érettek meg arra, hogy törvényhatósági jogú városokká alakuljanak át. Vagyoni helyzetük miatt viszont szeretnék magukat kivonni a vármegyei gyámokodás alól. Figyelembe kell venni a vármegyei szempontjait is. Sem a vármegyei, sem a városok nem erősödhetnek a másik rovására. A bizottság a szakaszt ilyen értelemben fogadta el.

A 40. és 41. szakaszt stílus módosítással fogadták el. A 42. szakasznál Petrovácz indítványozta, hogy

a megyei városokban községi képviselőtestületi taggá lehessen választani az olyan nő is, akiknek középiskolai, vagy ennek megfelelő képzettsége van.

A belügyminiszter kijelentette, hogy a döntést a bizottságra bizza. A határozathozatal során a bizottság tiz szavazattal 8 ellenében a nők passzív választójoga ellen döntött.

Az elnök ezután a tanácskozási félbeszakítást s a legközelebbi ülést jövőhéten, kedden délelőtt tiz órakor tartják.

Felvidéki magyar ember a „Magyar Jövőt” olvassa.

Mindenféle bel- és külföldi
**szén, koks, tojásbrikett,
 tűzifa és Berentei szén**
 Részlet bányászati, kicsinyben és nagyban hámozott szállítva

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégének
 a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
 Csapó-utca 28. szám.
 Telefonszám: 4-40.

RÁDIÓ-MŰSOR

Délelőtt 9.15: Trióhangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból és időjárásjelentés. 12.05: A m. kir. I. honvédszalagvezéred zenekarának hangversenye. Vezényel: Fricsey Richárd zeneügyi igazgató. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 4: Lévay Mihály dr. előadása: „Mikor hívassunk a gyermekhez orvost?” 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés és hírek. 5: A Kisfaludy-Társaság irodalmi délutánja. 1. Csathó Kálmán: Elbeszélés. 2. Radvány Antal: Költemények. 5.50: Komlóssy Emma magyar nótákat énekel Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 6.30: Papp Viktor, a Rádió zenei tanácsosának előadása a Wagner Tetrológiáról. 7: Gramofonhangverseny. 7.20: Papp Viktor, a Rádió zenei tanácsosának bevezetője a m. kir. Operaház „Rajna kincse” előadásáról. 7.30: A m. kir. Operaház „Rajna kincse” előadása. 10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. — Utána: A Britannia nagyszállóból Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD. Bécs (519.9) délelőtt 11 és délután 4.15: Hangverseny. 8.10: Millöcker: A koldusdiák. Operettelőadás. Berlin (475.4) délután 5: Szórakoztató zene. 8: Berlini pillanatképek. 10: Nemzetközi uszóverseny eredményeinek közvetítése. Majna-Frankfurt (421.3) délután 4.35: Táncezené. 8.15: Vigjátékelőadás Stuttgartból. Prága (343.2) délután 2.30 és 4.30: Hangverseny. 7.05: Fuvós zene. 8: Vidám műsor. 9.30: Balafajka hangverseny. 10.25: Cigányzene. Róma (443.8) délután 1: Rádiótrió. 5.30: Zenekari hangverseny. 8.45: Katonazene. Közben vigjátékelőadás. London (358) délután 5.30: Táncezené. 7.45: Énekszámok. 8.30: Hangverseny. 10.35: Tánc és hangjáték. 11.35: Táncezené.

Lakásközvetítés egyetemi hallgatók számára

Köztudomású, hogy a debreceni egyetemen működő egyesületek — dr. Darkó Jenő rektor jóvoltából — a Fűvészkert-utca 2. szám alatt barátságos otthont kaptak.

Jelen esetben nem akarom ezen intézkedés nagy jelentőségét az egyes egyesületek életében méltatni, hanem Debrecen város közönségéhez szólnok, azokhoz, akik egyetemi hallgatóknak és hallgatónőknek lakást, illetve teljes ellátást óhajtanak adni.

Körülbelül két évvel ezelőtt az egyetemi öreg cserkész-csapat egyetemi hallgatók között ingyenes lakásközvetítő akciót indított, melyet azonban csakhamar — bármilyen sikerrel járt is — félbe kellett szakítaniok a közhirrétevés nehézségei miatt.

Több ízben kaptunk felszólítást a megkezdett munka továbbfolytatására, de, sajnos, ezideig nem vállaltuk.

Most azonban alkalmunk van arra, hogy úgy részünk, mint a lakást és kosztot adó családoknak ez igen fontos ügyeit a lehető legjobb sikerrel hajthassuk végre.

Hirdetéseink két helyen lesznek kifüggesztve: ref. kollégiumban, a bölcsészeti kar folyosóján és a Fűvészkert-utca 2. sz. alatt.

Felkérem tehát mindazokat a családokat és magánosokat, akik ebbeli

szolgáltatásainkat igénybe óhajtják venni, óhajaikat írásban Fűvészkert-u. 2. szám alá eljuttatni sziveskedjenek akár postán, akár személyesen. Ez ügyből kifolyólag címzett leveleket Tóth István II. é. th. címére kérem küldeni, aki teljes odaadással áll ez ügy szolgáltatásában.

Mindezen szolgáltatásainkat cserkészek

jöttnek akarjuk beszámítani s így természetesen díjlanul.

Kérem a közönség jóindulatát s hiszem, hogy így kölcsönös megértés és segítségnyújtás mellett jó munkát fogunk végezni. Debrecen, 1929 február 14. Igóczy Béla egy. gyakornok, a cserkész-csapat s. tisztje.

A kormányzóné és Vass miniszter inségenyhítő akciója

A váratlanul beköszöntött hideg időjárás okozta inség érdekében a Kormányzó felesége és a népjóléti miniszter által kezdeményezett segélyakció áldásos működése egyik napról a másikra megindult. A népkonyhák haladéktalanul befogadják a támogatásra szoruló 4 ezer éhezőt, s naponkénti meleg táplálásukról tehát már gondoskodás történt. A támogatásra szorulóknak szénellátása

ugyanesak folyamatban van. A szén kiosztása a mai nappal a budai kerületben már megkezdődött. A segélyakció jószívű emberbarátok részéről is hathatós támogatásban részesül. A Nagybattony-ujlaki egyesült iparművek rt. 3 vagon kösznet, a magát megnevezni nem kívánó két emberbarát pedig 5-5 vagon salgótarjáni kösznetet adományozott.

Dr Balázs Endre tisztiorvost állítólag szabadlábra helyezték

(A Hajdúföld tudósítójától.) Pénteken késő este olyan hírek terjedtek el a városban, hogy a törvényszék vádtanácsa szabadlábra engedte dr. Balázs Endre tisztiorvost, aki — mint ismeretes — hamis vád gyanúja miatt előzetes letartóztatásban volt a debreceni kir. ügyészség fog-

házában. A vádtanács már pár nappal előbb olyan végzést hozott, mely szerint a tisztiorvost 10.000 pengő kaució ellenében szabadlábra engedi. Értesülésünk szerint a tisztiorvos hozzátartozói a tegnapi napon letébehelyezték a pénzt s dr. Balázs hírszerint már el is hagyta a fogházat.

A pittsburgi polgármesternek fényes ünnepségek keretében adták át a Kormányzó kitüntetését

Pittsburg, február 14. Charles H. Klinet, Pittsburg város polgármesterét, a magyarok nagy barátját a Kormányzó a csillagos II. osztályú érdemrenddel tüntette ki, amelyet Alexy clevelandi konzul díszes külsőségek között adott át. A pittsburgi városháza tanácstermét amerikai és magyar zászlókkal izlésesen feldiszítették. Nemcsak a magyarok, hanem rengeteg amerikai jelent meg, sőt ott volt a pittsburgi olasz konzul is.

Alexy konzul meleg szavakkal ismertette a polgármester érdemeit, Kline pedig meghatva mondott köszönetet. Cserna Endre, a Szabadság főszerkesztője, az amerikai magyarság nevében beszélt, Szécskai

Ida és Horváth Rózsika, két amerikai magyar leány magyar ruhában, pompás csokrot nyújtott át a magyarbarát amerikai polgármesternek. A hivatalos események lezajlása után a polgármester a William Penn szállodában, ahol annakidején a magyar küldöttség szállt meg, előkelő bankettet adott. Itt is Alexy konzul, Cserna ezredes és Kline polgármester beszéltek. Cserna szerint a polgármester minden korlátozás nélkül a szívét adta oda a magyarságnak.

A két nemzet kölcsönös megbecsülésének, őszinte barátkozásának záloga a pittsburgi szép fogadtatás. D. Giurato pittsburgi olasz konzul az olaszok, magyarok és az amerikaiak barátkozásának szükségességét hang-

súlyozta. A polgármester felesége az előkelő magyar asszonyok tiszteletére adott ebédet a klubjában, este pedig Kline polgármester privát lakásán volt vacsora, amelyen Alexy Konzul, Cserna Endre és felesége, valamint Kálmán Vilmos, a Szabadság pittsburgi szerkesztője vettek részt.

Az országos dalosverseny hölgybizottságának ülése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Pénteken délután 4 órakor a júniusban rendezendő országos dalosverseny hölgybizottsága ülést tartott a város háza kistanácstermében, ahol a bizottság tagjai csaknem teljes számban megjelentek. Az ülésen — amelyen Fráter Erzsébet elnökölt, — Than Gyula főszerkesztő ismertette a dalosverseny és az azzal kapcsolatos ünnepségek programját, majd dr. Balla Bertalan tanácsnok szép beszédben mutatott rá a dalkultúra fejlesztésének óriási jelentőségére. Ezután elhatározta az ülés a különböző bizottságok megalakítását.

Korcsolyaverseny a nagy-erdei jégpályán

A DTE tulajdonát képező nagy-erdei jégpályán február 17-én reggel 10 órai kezdettel korcsolyaverseny lesz. A versenyszámok: Férfi egyes: 1. Hármás. 2. Duplahármás. 3. Hármás nyolcas, mindkét lábbal befelé és kifelé kezdve. 4. Nyolcas egy lábbal. 5. Ostor. 6. Ostor előre jobbal kifelé, azután hátra keresztogni s folytatva hátra ballábbal. 7. Wende. Előre jobb és ballábbal kifelé és befelé. 8. Gégenwende. Előre jobb és ballábbal, kifelé és befelé. 9. Wende és gégenwende összekapcsolása egy-séges figurával. 10. Hurkoshármás egymással szemben két lábbal. 11. Hurkoshármás egy lábbal, hullámvonallal egybekötve. 12. Hurkosnyolcas jobb és ballábbal, egy esetleg duplahokba. Női egyes: Külön elő-irt figurákat a női egyesben nem adunk. A férfi egyes figurái közül szabadon lehet választani. Vegyes páros: 1. Ostor befelé és kifelé kezdve. 2. Amerikán szemben egymással mellett. 3. Duplaamerikán. 4. Kadett párosan többféle képen is. 5. Amerikán kadett. 6. Hurkos kadett hármással. 7. Hurkos amerikán hármással. 8. Valcer. Egymással szemben és egymás mellett. 9. Schöller. 10. Előre hátra keresztogni. 11. Mérleg párosan.

Indulhat olyan pár is, aki ezek között legalább hármat tud. Díjazás: Plakettdíjazás. Nevezni lehet a helyszínen vasárnap délelőtt 10 óráig. Nevezési díj 1 pengő.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindennemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6 tól 7-ig. (József kir. ng. v. 16., bejárat a kapu alatt.)

Vásárlásnál hivatkozzék a
Hajdúföldre!

Figyelem!

Most kezdték meg a

G a m b r i n u s b a n

saját termésű

martinkai Zöld szilváni és piros Vercelényi
 borainak kimerését. **Ingyen kóstoló!**

Legjobb bor a Gambrinusban van!

HIREK

1929 február 1 (Szombat)

Prot. Julianna Kath.: Julianna Debrecen sz. kir. város közn. üveledési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-16-ig nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-12 óráig.

A gyógyszerárak közül éjféli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth Piac-u. 26., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Tefeldi-u. sarok, II. Rákóczy Ferenc Külső-vásártér 1., Csillag Árpád-tér 1., Mátyás király Nyilas-telep, Márton K.-u. 1.

Meteorológia: Időjárás: Változó-kony idő várható, fagyponthoz közeli hőmérséklettel és helyenként, főleg délen még havazással, esetleg kevés esővel.

ISTENTISZTELETEK

Istentisztelet a református templomban február 17-én:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Révész Imre, délután 5 órakor Bagdy Dániel. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor, ágendázik Székely György, délután 5 órakor Márki Kálmán, — Kossuth-utcai templomban 10 órakor prédikál Madar Zoltán, ágendázik Baja Mihály, délután 5 órakor Madar Zoltán. — Árpád-téren délelőtt 10 órakor prédikál Magyar Bertalan, ágendázik Kolozsvári Kiss László, délután 2 órakor Szentjóbby Zoltán. — Iskolai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Nagy Sándor, délután 5 órakor Papp Imre. — Homokertben délelőtt 10 órakor prédikál és urvacserát oszt Márki Kálmán, délután fél 3 órakor Madarász József. — Nyilas-telepen délután 3 órakor Papp Gábor, Csanókerthben délután fél 3 órakor vallásos ünnepély. Kollégiumi oratóriumban fél 12 órakor egyetemi istentisztelet: Török Tibor, Belsőhat és Telekháza: Siposs Imre, Nagycserén: Mezei Béla. Szombat délután 3 órakor vagongyárban: Uray Sándor.

Egyetemi istentisztelet a Kollégiumi Oratóriumban délelőtt fél 12 órakor. Istentisztelet tart: Török Tibor ref. leányzimu. lelkész-tanár.

Az evangélikus templomban az istentiszteletet február 17-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Rapos Viktor ev. lelkész tartja. — Délelőtt fél 1 órakor levente-istentisztelet. Végzi Labossa Lajos ev. vallásos-tanár. — Bőjt minden szerdáján, február 20-án délután 6 órai kezdettel istentiszteletet tart Rapos Viktor ev. lelkész.

DR HAENDEL VILMOS ELŐ-ADÁSA

a Ker. Nemzeti Liga választmányi ülésén

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya hétfőn, február 18-án délután 6 órai kezdettel tartja a havi rendes választmányi ülését székháza dísztermében, amelyen dr. Haendel Vilmos egyetemi professzor, Liga-elnök értekezik a „Nemzetiségi kérdésről”. A nagyjelentőségű vitasorozatot megindító előadásra ezúton is meghívja tagjait az egyesület Elnöksége.

Adomány. Dr. T. T. a nyomorgó bölcsészhallgató számára 10 pengőt juttatott el szerkesztőségünkbe, amelyért ezúton is hálás köszönetet mondunk.

A Simonffy-utca elején tetten értek egy áikölcsös betörőt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Pénteken délelőtt nagy csődület támadt a Simonffy-utca 5. szám alatt levő Lindenfeld és Schwartz kötött-szövött áru üzlet előtt. Hamarosan híre ment, hogy az üzlet alkalmazottai előfoglaltak a pincében egy betörőt, amikor az éppen álkölcsös akarta kinyitni a pincében levő raktár ajta-

ját. A betörőt felkísérték az üzletbe s az egyik alkalmazott elszaladt rendőrről, aki bekísérte a betörőt a rendőrség központi ügyeletére. Az előállított ember tagadta, hogy be akart volna törni. Tagadása ellenére azonban őrizetbe vették s előéletére vonatkozólag széleskörű nyomozást indított a rendőrség.

Debrecenben nincsenek sem kokainista társaságok, sem kokaincsempészek

— mondja a rendőrség bünygyi osztályának vezetője

(A Hajdúföld tudósítójától.) Napokkal ezelőtt — mint már a Hajdúföld is beszámolt róla, — úgy a debreceni, mint a vidéki sajtóban az a hír terjedt el, hogy Debrecenben kokain csempészés folyik s a mérget egy ügynök szállítja. Állítólag két helyen voltak azok a bizonyos összejövetelek, amelyen a beteges hajlanu liatalemberék és nők vesznek részt. A kiszivárgott hírek szerint a kokain csempészeknek egy bizalmasa van Debrecenben, aki a mérget tovább szállítja. Voltak olyanok is, akik azt híresztelték, hogy a rend-

őrségre többeket előállítottak, így egy ügyvédjelöltet is és egy házmestert is, akik azonban tagadták az összejöveteleken való részvételüket.

Ebben az ügyben a Hajdúföld munkatársa kérdést intézett a debreceni bünygyi osztály vezetőjéhez, vitéz dr. Tóth Gyula rendőrkapitányhoz, aki a következőket jelentette ki:

— Az egész híresztelés légből kapott mese. A rendőrség nem nyomoz és nem is nyomozott az utóbbi időben kokainista társaság és kokain csempészek után, mert ilyenekről a rendőrségnek tudomása nincs.

Parentézy Imre teljesen tisztázta magát az ellene emelt vádakkal szemben

Kedden folytatja a bíróság a Tökés-éle bűnpör tárgyalását

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tegnap délelőtt folytatta a Serly tanács Tökés Vince és társai bűnygyének tárgyalását.

A tárgyaláson a vád egyik pontja azt hozta fel Tökés Vince terhére, hogy 1926-ban csalárd módon beionta Fene József miképcési lakost, hogy egy nyugtának, mely 1900 pengőről szólt, írjon alá.

A tárgyaláson Fene József, ki ellen ez ügyből kifolyólag okirathamisítás címén vádat emeltek, hangoztatta, hogy őt Tökés becsapta, mert ő nem is tudta, hogy minek ír alá.

Most érdekes jelenet játszódott le. Serly elnök: — „Mondja ezt szembe a vádlottnak!”

Fene megismétli Tökés felé fordulva s hozzátévi, hogy sötét este volt, mikor vele aláíratta, úgy, hogy Tökés az ujjával mutatta, hogy hova írjon. Tökés szemrebbenés nélkül állta a Fene József tekintetét.

A bíróság tanuként Mandár Dezső községi jegyzőt hallgatta ki ezután. Parentézy Imre a következő vádlott, ki miképcésen, mint h.-jegyző volt állásban. Hivatali sikkasztással van vádolva. A vád tárgya szerint ő a községtől 21.654.000 koronát vett fel, mely összegből megmaradt 3.321.000 koronával nem tudott elszámolni.

A vádlott előadta, hogy a 21.654.000 koronából a községi tisztviselőket s a község tartozásait fizette ki, míg a vád tárgyát képező 3.321.000 korona az ő fizetése volt. Elmondja, hogy fizetésüket pontos időben nem kapták meg rendszeren s az összeg így járt neki, mint fizetési hátralék. Ez ügyben Mandár Dezső és Mikolay István tanukat hallgatta ki a bíróság. Kik teljes mértékben kedvező vallomást tettek.

A bíróság az ügy tárgyalását ezután délutánra halasztotta el.

Délután a könyvek átvizsgálásánál kitért, hogy az összeg teljesen el van számolva.

A vád másik pontja ellen az, hogy 1926-ban a m. kir. adóhivataltól vásárolt hivatali nyomtatványok kifizetéséről nincs nyugtája. Ő határozottan állítja annak kifizetését. A törvényszék elrendelte az adóhivatal ezirányu megkeresését.

Délután 6 órakor Serly tanácselnök a tárgyalást felfüggesztette és azt kedden fogják folytatni.

Sulyos szerencsétlenség a Bika bérházban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Sulyos szerencsétlenség történt tegnap a József kir. herceg-utcai Bika-bérház pincéjében. Dienes János napszamos a Földes-féle illatszertárba rendelt hordókat gurította le a pincébe. Közben elvesztette az egyensúlyt, a hordó kicsuszott a kezei közül és gurulni kezdett a lépcsőn lefelé. Dienes olyan szerencsétlenül kapott a hordó után, hogy két ujját a falhoz szorította a sebeseen guruló, nehéz hordó és ujjait teljesen össze roncsoolta. A házbellek segítségével feltámogatták a sulyosan sérült embert, majd a mentők is megérkeztek és elsősegély nyújtás után beszállították Dienes Jánost a sebészeti klinikára.

Nyomdai megrendeléseit

a „Hajdúföld” nyomdájában eszközölje.

Telefon 3-47. szám.

— A pápa üdvözlése. Az Osservatore Romano a Szentszék államtitkáranak következő körlevelét közli: Mivel lehetetlen arra, a világ minden tájából, püspökségektől, káptalanoktól, szerzetes rendektől, egyesületektől és magánszemélyektől érkező számtalan üdvözlő levélre egyenként válaszolni, amiket a Szent Atyához a római kérdés szerencsés megoldása alkalmából intéztek, a Szentszék titkársága ezúton fejezi ki a Szent Atya üdvözlését, aki az üdvözlők mindenikének atyai áldását küldi.

— Labancz Mihályné temetése. Labancz Mihály felsőkereskedelmi iskolai tanárnak mult nap elhunyt feleségét tegnap, pénteken délután 2 órakor temették el a Simonffy-utca 20. számú gyászszobát református egyház szertartása szerint a Szent Anna-utcai temetőben. A gyászmenetben Debrecen város ur. társadalmának igen sok előkelősége jelent meg az elhunyt tisztelői, barátjai, akik mély részvételt osztoznak a le-sújtott család gyászában.

— Vallásos ünnepély. A csapókerthi református gyülekezetben február 17-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz. Műsor a következő: Imádkozik Gerda Sándor, prédikál Szabó Géza th., szaval Léway Pál th., felolvas Gerda Sándor th., énekel Kalmár Irénke urleány, hegedűn kíséri Csiky László tan. jel., befejezésül imádkozik Gerda Sándor.

— Jazz band zenekar játszik esténként a Városház Éttermeiben. Záróra reggel 5 órakor.

— Jön! Magyar rapszódia. Cigány-és katonazene kíséret.

Zenekedvelők Ötödik Bérlet február 16. Adele Kern a bécsi opera énekesnője, Jeanne Marie Darre zongoraművész nő Páris. Napjegyek Méliuszna!

— Orvostanhallgató, akinek önmagának kell eltartania magát, bármilyen állást, vagy foglalkozást keres (irodában, mint nevelő stb.). Nehéz helyzetében szíves ajánlatot a „Hajdúföld” kiadóhivatalába kéri „Medikus” jehgére.

Mein-kavé

különlegességünk:

Hacienda Juan Murillo

rendkívül ritka, nemes kávéfajtából összeállított finom, kellemes, pikáns aromájú keverék. 1/4 kg P 350.

Halottszállítás autón vidékre is!

A m. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója

Fehértói, Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon nappal 11-85.

EGYESULETI ES TARSADALMI ÉLET

Előadások, estélyek, gyűlések, hangversenyek

Február 16.

Adele Kern énekesnő és Jeanne Mária Darré zongoraművész nő hangversenye az Arany Bikában fél 9 órakor.

A Kék Klubja társas vacsorája az Angol Királynő különtermében este 9 órakor.

A Magyar Műnök és Építész-Egylet debreceni osztályának táncsal egybekötött társasvacsorája az Arany Bika üvegtermében, este 8 órakor.

Tanítóképzősök teatélije az Iparoskör dísztermében, 7 órakor.

Február 18.

A Ker. Nemzeti Liga választmányi ülése. — dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, Ligatitkár előadása. — délután 6 órakor a József kir. hg-utca 16. szám alatti színházban.

Február 21.

Vendégülök, szállodások, kávézó ipartestületi szakosztályának és a Pincér Egyletnek családi táncestélye az Angol Királynő különtermében este 10 órakor.

Február 23.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének bálja az Arany Bikában este 9 órakor.

Február 26.

A máv. Filharmonikus zenekar hangversenye az Arany Bika dísztermében este 9 órakor.

Március 2.

A debreceni protestáns-bál az Arany Bika dísztermében, a Kormányzó és a miniszterelnök részvételével.

Március 9.

A Dóczy-intézet Volt Iskolatársainak Szövetsége jótékonycéltű ünnepélye az Arany Bika dísztermében este 9 órakor.

— **Dr Huzella Tivadar egyetemi professzor előadása elmarad.** Dr Huzella Tivadar, egyetemi ny. r. tanár egy óras Biológia és filozófia előadása máról szombatról, a professzor betegsége miatt elhalasztott és később meghatározandó időben tartatik meg. A jövő héten, hétfőn dr Baranyai Béla egyetemi ny. r. tanár, kedden dr Kreiker Aladár, egyetemi ny. r. tanár, szerdán dr Gärtner István, egyetemi tanársegéd, csütörtökön dr Beznák Aladár, egyetemi tanársegéd tartanak előadást. Az előadások ideje mindig délután 6 óra. Az előadások vagy az 1. számú jogi teremben, vagy a Kollégium dísztermében lesznek. A kollégiumi bejáratnál hirdetőtáblán olvasható, hogy az aznapi előadás melyik teremben van.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatalnál az utolsó napokban a következő bejelentések történtek:

Születések: Toth Márton fm., leány Mária, Jónis István cipészsegéd, fiu Gyula, Bece József hentes, leány Irén, Elek Antal máv. távirász, leány Mária, Hermann Mátyás fm., fiu Mátyás, Máté Lajos telenész, leány Erzsébet, Szabó Sándor fm., leány Irén, Nagy Imre kaszinói szolga, fiu Imre, Schwartz Hugó magánhivatalnok, leány Judit, 3 halvaszületett és 3 törvénytelen újszülött.

Halálozások. Özv. Rádai Lajosné ref. 66 éves, Haláp 164, Rácz István ref. 97 éves, Bagdi Imre ref. 65 éves, Szotyori-u. 14. Özv. Varga Imréné ref. 78 éves, Kut-u. 8, Varga Erzsébet ref. 7 hónapos, Téglavető 215, Simon János r. kath. 7 napos, Téglavető 243, Grünberger Ignác izr. 65 éves, Nyírfa-u. 16.

— **Halálozás.** A. B. F. R. A. Mélységes fájdalommal, de Isten bölcs akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy szeretett jó anyánk és jó rokonunk, özv. **Tóth Ferencné szül. Böszörményi Zsuzsanna** övének szentelt életének 79-ik évében folyó hó 13-án elhunyt. Ödvözült halottunk földi részeit folyó hó 16-án, szombaton délután fél 3 órakor fogjuk a Kut-utca 8. számú házműtől a ref. egyház szertartása szerint a Kistemplomban tartandó gyászima után a Várad-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Debrecen, 1929 február 13. Emléke legyen áldott és sári nyugalma csendes! Bánatos gyermekei: Zsuzsanna férjével, Iudányi Bay Ádám. Szerető unokahugai és öccsei: Öry Julianna férjével, Nyilas Istvánnal és gyermekeik, Öry Zsuzsanna férjével, Zöld Jánossal és gyermekeik, Öry Erzsébet férjével, Mike Jánossal és gyermekeik, Öry Mária, Balkó Lajosné gyermekeivel, Öry Mihály nejevel, Polgáry Juliánnával, Öry István nejevel, Polgáry Katalinnal és gyermekeik. Sógornői: özv. Böszörményi Pálné Vásáry Zsuzsanna. Édesanyánk kívánságára koszorúk mellőzését kérjük. — A temetést „Dankó” tem. v. rendezi, Debrecen, Kössuth-u.

— **Jön! Magyar rapszódia. Cigány-és katonazene kíséret.**

Február

19

Kedd
Zsuzsanna

JEGYEZZE

már elő most és gondoskodjon

Zsuzsanna napra viragról

Farkas Gyula Fiai

virágüzletében már 50 fillérért kaphatók legszebb csereszes virágok Bika-szállóval szemben.

— **Aranyeres bajoknál,** béldugulás, repedés, kelés, gyakori vizeletelési inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési roham eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mindig yelleges megkönnyebbülést, sőt gyakran teljes gyógyulást eredményez. — A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású **Ferenc József** vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohányi mennyiségben rendszeresen. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és lúszertüzletekben.

A debreceni Katolikus Otthon óvadékkal rendelkező italmérőt keres. A pályázat Kath. Otthon igazgatósága címére február 24-ig küldendő be. Feltételek megbeszélhetők az Otthon helyiségében (Kandia-utca 17.) február hó 24-én vasárnap délelőtt 11—1 óra közt.

— **Súlyos baleset a MÁV műhelytelepen.** Súlyos baleset történt Kovács VI. Sándor harmincöt éves asztalossal, aki a Péceli-utca 6. sz. alatt lakik. A MÁV műhelytelepen dolgozott és társával egy vagonra vashégesőt akartak felvinni. Az elől haladó társa kezéből kiesezett a hégéső és mély sebet hasított Kovács fején. A kiszállott mentők beköthették és lakására hazaszállították.

— **Jóleső meleg, vidám gondolatok, meghitt hangulat — mindez egy csésze teától! És mily könnyűszerrel átengedhetjük magunkat gyakran ennek a pompás élvezetnek. Meinl újtermésű tea a legjobb!**

— **Cimváltozás.** A Gutenberg Könyvkiadó Vállalat a napokban költözött át Váci-utca 17. szám alatti eddigi helyiségeiből a Váci-ut sarkán levő új helyiségeibe. Az átköltözést az tette szükségessé, hogy az eddigi helyiségek a hatalmas forgalom lebonyolítására szűknek bizonyultak és ezért a vállalat nagy áldozatokkal átalakította az Eskü-ut 3 szám alatti sarokház megfelelő helyiségeit egy két emeletesen beosztott, impozáns üzlethelyiséggé és kedves kis ünnepség keretében költözött át oda.

— **A m. kir. debreceni vármókerületi parancsnokságnál** (Péterfia-utca 45. szám) február 28-án 1 darab személykoesi (homokfűtő) árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatik. A parancsnokság fenntartja magának azt a jogot, hogy meg nem felelő ár esetén a koesi eladásától eltekint.

— **Rádiólok figyelme!** A rádióra vonatkozó mindennemű könyv, ugye bel-, mint külföldiek beszerezhetők Csáthy könyvkereskedésében, Piac-utca 8. sz.

A mozgósínházak közleményei:
Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZINHÁZ

Világfilm!

Joe May mesterműve!

Főszereplők: Dita Parlo, Lars Hanson, Gustav Froelich.

Hazatérés

filmregény 10 felvonásban. Kísérő: Ufa Híradó, A róka és a holló rajzfilm.

APOLLO

Pola Negri a főszerepben:

A titkok órája

társadalmi dráma 8 felvonásban.

Megelőzi:

Akit felvet a pénz

vigjáték 7 felvonásban. Főszerepben: Richard Dix.

Előadások kezdete hétköznap 6 és 8, vasárnap 4, 6 és 8 órakor

METEORBAN

Szombaton:

Csárdáskirálynő

Regényes történet 10 felvonásban Liane Haid és Zilahy Gyulával. Kísérő:

Szólitson meg aranyos.

Előadások 6 és 8 órakor.

Vasárnap:

A szudáni légió

Keleti történet 9 felvonásban, Walter Buttler és Lillian Hall-Davis, a Volga-Volga főszereplőjével.

És a fényes kísérő műsor!

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Adomány.** Mentze Henrik debreceni nagykereskedő három nyomorgó barakklakónak különböző ruhanevet ad. Az adományért a nyomorgók nevében ezután mondunk hálás köszönetet.

— **Bikavásár a Hortobágyon.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdatársadalom figyelmét, hogy a Debrecen—hortobágyi magyar tenyészbikatelep legeltetési tartulat a szokásos évi bikavásárt február 21-ről a rossz időjárásra való tekintettel február 28-ára halasztotta el.

— **Jön! Magyar rapszódia. Cigány-és katonazene kíséret.**

Vásárolja a Hajdúföldet!

HAJDUFÖLDI TALALMAS

Most vegyen, ha még nincs is szüksége rá.

Téli raktárunkat apaszítás végett leltári áron bocsájuk eladásra.

Most vásároljon, ha még nincs is szüksége rá.

Strapa férfi öltöny P 30
Fekete téli kabát bársony gallérral P 46
Fekete téli városi bunda szörme gallérral . . . P 70

**„Hajdusági”
Férfiruhaáruház
Piac-utca 67. szám.
Megyeházzal szemben.**

Gazdász rövid telikabát P 40 től
Fekete öltönyök P 40 től
Kék öltönyök P 40-től
Fiu ruhák P 24-től
Germek ruhák P 12-től

SZÍNHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Szombat este bérletiszűnetben: **Chicagói hercegnő.**
 Vasárnap délután fél 4-kor Ferenczy Marriannal: **Az utolsó Verebély leány.**
 Vasárnap este bérletiszűnetben: **Chicagói hercegnő.**
 Hétfő A) bérlet: **Chicagói hercegnő.**
 Kedden B) bérlet: **Chicagói hercegnő.**
 Szerda: este C) bérlet: **Chicagói hercegnő.**

A színháziroda hírei:

A t. bérletők szíves figyelmébe! A még ki nem egyenlített havi, illetve 10 előadásos bérletek rendezését mielőbb kéri a színház igazgatósága.
Régi nyár — csütörtök délután zónaelőadásul.

Előzetes színházi jelentés:

Fővárosi gyermekszínpad a Csokonai-színházban március 1. és 2. délután.

Chicagói hercegnő — minden este. Az idény legnagyobb operettszágeré!
 Timár Ilia — **Chicagói hercegnő.**
 Láttá már a bűbajos gyermekkorust a **Chicagói hercegnő**-ben?
 Kálmán Imre világot járt nagy operettje:

A CHICAGOI HERCEGNŐ

szerdái bezárólag szerepel a műsorban! Timár Ilia, Unger István, Tihanyi Jutka, Tamás, Misoga, Szigethy Bandi, Sugár Mihály és Szigeti Jenő pazar alakításaikkal járulnak hozzá az est sikeréhez. Gyönyörű muzsika, hatalmas finálék, mesés táncok. Kétféle rendezés, káprázatos kiállítás.

Jön a Fővárosi gyermekszínpad március 1. és 2-án.

Az utolsó Verebély leány — vasár-

Patkányt,

egeret, poloskát svábbogarát azonnal írthat törvényesen védett kiváló minőségű irtószereivel. Nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében
 Plac-utca 10. (Bikával szemben.)
 Saját érdekében győződjön meg.

nap délután Ferenczy Marian fellépésével.

Február 24-én Puccini örökéletű remekműve:

PILLANGÓ KISASSZONY.

a m. kir. Operaház és Városi Színház művészeinek együttes vendégjátéka. Szenzációs opera-est.

Jön: Párisi divat.

Jön: Párisi divat.

Jön: Párisi divat.

Chicagói hercegnő — szerdái bezárólag minden este. Sorban állanak a színházi pénztárnál jegyekért!
 Legközelebbi vigjáték:

NE VÁLJUNK EL!

Jön: Ne váljunk el!

Jön: Ne váljunk el!

Jön: Ne váljunk el!

A Régi nyár — csütörtökön délután 3 órakor zónaelőadásul. Kováts Terus a **Régi nyár** csütörtök délutáni előadásán játsza a főszerepet. Jegyek vasárnaptól kezdve a rendes pénztárnál 20 filléres állótól 1 P 60 filléres legdrágább helyig várhatók.

MŰVÉSZET

Jeanne Marie Darré Debrecenben. A világhírű francia zongoraművész, aki a magyar zenének oly lelkes propagandát csinált Párisban, Erdélyből tegnap Debrecenbe érkezett. A Zenekedvelők Köre tekintet tel arra, hogy az idő enyhébbre fordult és az influenzajárvány is csökkent, a szombat esti hangverseny, mely iránt városszerte óriási az érdeklődés, feltétlen megtartja. A még megmaradt jegyek a Méliusznál és este a pénztárnál kaphatók. A terem és folyosók kelően fűtve lesznek.

Vastagh Gyula képképzőművész rendezése a megyeháza dísztermében serényen halad előre s február 17-én, vasárnap reggel meg is nyílik. A gazdag anyagok futólagos áttekintése után, máris megállapítjuk, hogy ilyen magas művészi színvonalon álló képzőművészeti kiállítás már régen nem volt városunkban s éppen ezért melegen ajánljuk annak többszöri megtekintését. A kiállítást legközelebb ismertetni fogjuk.

TESTEDZÉS

A Debreceni Vasutas Sport Club március 3-án délelőtt 10 órakor tartja évi rendes közgyűlését a MÁV műhelytelep nagytermében a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Főtktári jelentés. 3. Főpénztáros jelentése és a telmentvény megadása. 4. Tisztújítás. 5. A közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal írásban benyújtott indítványok tárgyalása. Amennyiben a március 3-ára egybehívott közgyűlés nem lenne határozatképes, úgy a közgyűlést a fenti tárgysorozattal — tekintet nélkül a megjelenők számára — í. évi március 10-én okvetlen megtartatik. Az elnökség.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.66^{1/2}

Budapest 90.66 és fél, Berlin 123.36, Newyork 520, London 2524, Páris 20.30 és fél, Milano 27.20, Prága 15.38 és fél, Belgrád 9.12 és fél, Szófia 3.75 és fél, Bukarest 3.11, Varsó 58.30, Bécs 73.06, Amsterdam 208.25.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.77—27.92, száz cseh korona 16.92—17, száz dinár 10—10.06, száz dollár 570.80—572.80, száz francia frank 22.50—22.70, száz hollandi forint 229.05—230.05, száz lengyel zloty 64.10—64.40, száz lei 3.40—3.44, száz líra 29.30—30.15, száz német márka 135.80—136.30, száz osztrák schilling 80.37—80.72, száz svájci frank 110.05—110.45 pengő. — A nemesérmécsere magánforgalomban a huszszoros aranyat 23.10—23.30, az ezüst egykoronást 0.39—0.41 a forintost 1.10—1.12, az ötkoronást 2.20—2.24 pengővel jegyezték.

Gabonatőzsde.

A készárúpiacra a kínálat megcsappant s hírek szerint a határállomásokon kínálnak újból jelentékenyebb mennyiségű árut, mivel ott a külföldi kereslet fokozatosan meglétkül. A tengerentúli buza megdrágulása ugyanis versenyképessé tette a magyar búzát s így azok a külföldi államok, ahol a készletek már erősen fogyóban vannak, inkább az olcsóbb magyar búzát hajlandók vásárolni. A tőzsdeidő elején a tiszavideki búzát 24.45—26.25, a felsőtszait 25.30—26.95, az egyéb származásút 25.05—25.95 pengővel jegyezték. A rozs ára 22.90—23 pengő között mozgott.

A liszt- és őrléményiacra a malmok nem változtatták meg lisztárait. A korpát 18.75—19 pengővel jegyzik.

A takarmánycikkre piacán a forgalom jelentéktelen. A zabot budapesti paritásában 25.75—26.25, a tengerit 27.25—28.10 pengővel jegyzik.

Magyar ember a „Hajduföldre” fizet elő.
Olvassa a Ha

Utásforgalmunk

nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta. Elvtünk olcsón a legjobbat nyújtani! E lap előfizetőinek támogatását hálásan azzal kívánjuk viszonozni, hogy emelkedő kiadásaink dacára

20%-ot

adunk hatóságilag megállapított szobaárainkból.

10%-ot

olc ó éttermi árainkból (P 1.50-es menüt kivéve.)

Semmi

kocsiköltsége nincsen, mert szemben vagyunk a Keleti Pályaudvarral

Park Nagyszálloda,
VIII., Baross-tér 10. sz.

— Tűkörügyártás, üvegsziszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv. utca 15. sz. Telefon 356.

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

Az arkanzászi regulátorok

Írta: GERSTÄCKER FRIGYES
 (A „Hajduföld” eredeti fordítása)

(96)

„Van egy pavnée monda, amely szerint egy alaváló spanyol kereskedőt lóra kötöttek, annak az asszonynak a holtteste mögé, akit szerencsétlenné tett. Most így kell, gaztettének egész nyomorúságával fel s alá vágatnia a steppéken mindörökké. Azt hiszem, a methodista is, akár meddig éljen, soha sem fog mást látni, mint az indán rátapadó tekintetét.”

„Gyerünk, Bahrens, lovagoljunk előre, megnyugtanni az asszonyt és kvártélyról gondoskodni. — szólalt meg Roberts. — a hideg kezd futkosni a hátamon.”

Mindkét férfi vágta csapott át és amint fátylaik fénye egy pillanatra rávilágított a methodistát hordozó indiaira, látták, mily aggodalmasan tekint Assowaum áldozatára. Rögtön azonban diadalmas örömmel egyenesedett ki s sietett tovább egyenesen, könnyű lépésekkel, mintha terhe sem volna.

A methodista élt még.

XXXVI.

A REGULÁTOR ÍTELŐSZÉK.

A rét, ahol a regulátorok ítélni szándékoztak, a Fourche la fave telepítvényeinek közelében feküdt. A kis fensik sziklafala merőlegesen szakadt a folyóba, míg keletről és nyugatról a lapály és széles nádrétegek vették körül. Körülbelül egy mérfölddel lennebb keresztezte az ut a vé, medret azon a ponton, ahol Rowson esele felvezette

ülődő Husfieldet és társait s másfél mérföldre állott a kunyhó, amelyben Alapahát meggyilkolták.

A máskor csöndes és kopár sziklafensikot most élénk mozgalmassá tették azok a csoportok, amelyek a tisztást szegélyező fenyők, tölgyek és Hickoryfák alatt táboroztak. Mintegy huszan, — valamennyi erőteljes vadász és farmer, diszpédányai a valódi erdőlakónak, — foglalatokodtak tüzek körül a reggeli elkészítésével. Nem messze tőlük egész más két csoportozat ragadta meg a figyelmet komor némaságával.

A dogwoodfák virágpompája alatt heverték a múlt évi avaron, összekötözött tagokkal, Atkins, Jonhson, Weston és Jones, két, hosszú puskákra támaszkodó vadászól őriztetve, odább pedig gondosan elkészített lombágyon, meleg takarókkal borítva az indián áldozata feküdt, míg Assowaum aggodalmas arccal ápolta, megitatva a szomjazót, betakarva a seblázból tetregőt.

Kutyák csaholása hangzott fel és egyszerre megjelent a domboldalon a múlt esti rajtaütésen résztvevő regulátorok csoportja, élükön Brownnal, és egy ideggel. Ezt a fiatal vezér mint a Pulaski megyéből való ügyvédet mutatta be a gyülekezettek, aki véletlenül tudomást szerezve az ítékezésről, részt öhaj az ön védőként venni.

Miután Husfield csak egy óra múlva érkezett, a fiatal regulátor-vezér megnyitotta az ülést. Mindenekelőtt tizenkéttagu zsűrit választottak, amely ellen elítéltség címén joga lett volna a vádlottaknak tiltakozni, azonban egyikük sem élt ezzel az előnnyel. Vádlóknul két Petite-Jeani farmer, Stevenson, Curtis, a kanadai és Cook léptek elő, míg a védelmet az idegen vállalta, aki Wharton Little rocki ügyvédnek nevezte magát. Brown figyelmeztette, hogy itt az állam törvényeitől független, szabad lincsbíróság fog ítélni, tehát ennek a szabályaihoz tartsa magát.

Most elhangzottak a vádak, elsősorban Atkins és Weston, mint orgazdák, valamint Jones ellen, mint aki idegen lovakat lopott, illetőleg továbbított. A reték helyi elűzése kellő bizonyítékul szolgált. A reték helyi elűzése kellő bizonyítékul szolgált.

az annál inkább, mert nemcsak a kanadai lovait, de

két, nemrégiben a Fourche la fave mellékéről elkötött állatot is ott találtak.

Weston vezették elő, de makacsul tagadott, míg a Petite-Jeani lakók követelték, hogy addig korbácsolják, amíg vallani fog. Ez ellen természetesen tiltakozott Wharton, azonban a nagy többség a „Dagwood” mellett szavazott. A szerencsétlent tehát minden továbbiak nélkül egy ilyen fához kötötték s addig verték fiatal, hallos Hickoryhúságokkal, míg a vér hosszú, fekete csikokban futott le vállairól a hátára és mellére. A fájdalom végre kicsikarta a beismerést, de társait pokoli kínjai dacára sem árulta el, míg végre is az ütések alatt ajultan rogyott össze.

A regulátorokat megvadította a vér s a gonosztevő konoksága, — mint ahogy mondták, — az életére szomjaztak szilajul kiáltozva: „Kössétek fel a tölgyfára! Bevallotta, hogy lőkötő volt, minek a sok teketóriázás!”

Brown azonban közbelépett s figyelmeztette őket, hogy előbb valamennyi foglyát ki kell hallgatni, a zsűri csak azután határoz élet és halál fölött.

Jones bűnössége világos volt, Wharton sem talált védelmére szavakat. Most következett a sulyos vád, Heathcott meggyilkolása. Vádlóul Hartford, a szatócs lépett elő, aki másodkézen át Rowsontól kapott egy bankjegyet, amelyet azelőtt Heathcottnál látott. A Louisana állami bankból származott a pénz, amelyre egy előbbeni tulajdonosa ráírta volt a nevét. Johnson és Rowson nyomait az indián is tomahawkjára véste s ezt a mértéket későbbi nyomaikkal egyezőnek találták.

Wharton éppen védelmezni akarta Johnsont, amikor az kötelekei dacára felemelkedett és dacosan kiáltotta: „Hagyjon fel keneteljes fecsegéseivel. A bitangok fel akarnak kötni és meg is fogják tenni, dögvész a nyakukba. Hogy reszkessek, vagy könyörögjék, azt hiába várják. Igen, ti gyáva pimaszok, akik huszan estek rá egy férfira, — én löttém agyon a regulátort és átkozott legyek, ha nem megszönném el a gégecéket a legnagyobb gyönyörrel.”

(Folytatjuk.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a **HAJDUFOLD**-ben
a **DEBRECENI UJSÁG**-ban és a
a **DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG**-ban.

Vastagabb betűvel nyomott szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

"Szerelem vágyom"
jeligére levél van a Független kiadóban.

"Sors, én dacolok veled"
"Jól megfizetem", "Lelek ha találkoznak" jeligére levél van a kiadóban.

Házasságok
közvetít eggyéb körökben is Ügyvétség, Batthyányi-utca 13., udvarban. 4387

Férjhezmenne
nagyobb hozományú urileány ref. lelkészhez. Cím a Független Ujságnál. 4388

Bonósülhet
izr. szabósegéd bevetett szabósegéd bevezetett szabóságba, hozomány is van. Cím a Független Ujságnál. 4389

Megnősülne
keresztény önálló kereskedő fiatal lánnyal, kinek hozománya van. — Cím a Független Ujságnál. 4390

Magas,
szép, szolid uriaszony csinosan rendezett lakással férjhez menne szép pozíciójú uriemberhez vidékre is Levelet "Komo y" jeligére Debreceni Ujság kiadóhivatalába váltakoztatlan. 4427

Autó.
Egyetlen Valakim, maga is fértelmagarázta üzenet. Nyugodjék meg. Minden reményteljesen változtatlan. 4427

KIADÓ LAKÁS

Egy
szoba konyha fűskamara március 1-re kiadó, Nyugoti utca 26. 268

Butorozott
szoba fűtéssel, világítással magános hölgynek azonnal kiadó. Perczel, Szent Anna 10. 273

Kiadó
egy szoba, konyha, fűskamara március elsejére. Fazekas Mihály utca 6. 271

Elegánsan
butorozott különbejáratos szoba kiadó, Piac utca 59. II. 4428

Kiadó
egy szoba, konyha, azonnal beköltözhető. Tócskerti. — Szondi utca 23. szám. 1339

Butorozott
különbejáratos utcai szoba központon uriembernek kiadó. Kazinczi 10. 1262

Pincészoza
azonnalra kiadó. Teleki 34. 258

Kiadó
butorozott szoba ágynemű nélkül. Batthyány utca 3. 208

Két
utcai szobából és mellékhelyiségekből álló lakás olcsón kiadó. Kazinczy u. 12. 4339

Utcái
2 szoba, verenda, konyha, éléskamara március 1-re kiadó. Magoss utca 4. sz. Megtekinthető 9—12-ig és d. p. 2—5-ig. 1343

Kiadó
József kir. h. u. 47. egy utcai nagy szoba, konyha, sepeiz mellékhelyiségekkel. 4287

Kiadó
egy szoba, konyha március 1-re a Nagyalomás közelében a vasúti pályatest mellett. Homokkert, Bánffy u. 20. 1341

Kiadó
egy butorozott szoba és egy szoba, konyha. Kigyó-utca 30. szám. 1349

Kiadó
március 1-re Kerekes Géza 33. két szoba, két konyha, kamara, 320 négyszögöl földdel. Értekezni lehet Epereskert-utca 5-a. 1299

Kiadó
villamos megálló mellett 1 szobás előszoba zárt verendás lakás, azonnal beköltözhető. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 135

Utcái
2 szoba, verenda, konyha, éléskamara március 1-re kiadó. Magoss utca 4. sz. — Megtekinthető 9—12—2—5. 1348

Csinosan
butorozott 2 ágyas szoba kiadó Simonffy utca 14. 112

Miklós-utca
elején 2 nagy utcai szoba teljesen külön bejárattal kiadó. Cím a kiadóban. 1369

Butorozott
szoba 2 személyes, 15-re kiadó Cnapó 52., keresztülpület. 257

Április 1-re
kiadó háromszobás lakás két részben is, boros pince van. Darabos 56. 1278

Butorozott
szoba azonnal kiadó, Homok utca 68. 1256

Lakás,
szoba konyha, kiadó — Thali Kálmán u. 4. 1314

Különbejáratos
szoba verenda, éléskamara március 1-re kiadó. Magoss-utca 4. sz. Megtekinthető 9—12-ig, 2—5-ig. 1376

Különbejáratos
szoba konyha, kiadó — Thali Kálmán u. 4. 1314

Különbejáratos
butorozott szoba magános ur vagy hölgy részére kiadó. Cím a kiadóban. 1372

Háromszobás
utcai lakás fűdőszobával kiadó májustól. Értekezni Kossuth utca 8., I. emelet 5. 1380

Azonnalra
kiadó szoba, konyha, lakás. Thaly Kálmán utca 4. 1369

KERESLET

Vendéglőt,
ki szakember, elsőrendű üzlethez keresetnek azonnal. Hatvan utca 22. 273

Megfelelő
kimérőt keresek jó forgalmu vidéki vendéglőhöz. — Hajdunánás, Szentmihályi utca 3. 1268

Urakat
és hölgyeket keresünk — riasztó biztonsági pénztár eladásához azonnalra. — Iroda: Veres utca 19. 262

Keresek
bejárónőt fiatal leányt — kosztal, lakás nélkül. — Electrolux, Szent Anna tiz. 261

Keresek
20 munkás férfi részére vendéglőt vagy kifőzést naponkénti háromszori rendszer étkezésre 6—8 héten át. Révész, Hunyadi utca 21. 4391

ÜZLETEK

Osapó utca
legforgalmasabb helyén nagy üzethelyiség azonnal átadó. Cím a kiadóban. 264

Kiadó
üzletnek vagy műhelynek utcai helyiségek. Hatvan-utca 4-b. 267

Kiadó
egy műhely és istálló. — Károly Ferenc József ut 46. 268

Kovácsműhely
jőmeneteli Konyron k. adó. Srtekezés: Szakács Mihály, Konyar. 4431

VÉTEL

Keresek
autót, jókarban, megvételre. Dr. Bencsik, Szent Anna tiz. Telefon 972. 260

Csepőlgarnit
megvételre keresek Géplakatos tanuló felvezeték. Ehrenreich, Arany János-utca. 4415

Csővestengerít
veszek minden mennyiségben Özv. Blauerné, Csapó utca 13. 1371

ELHELYEZKEDÉS

Felfogadok
jól főző, jó erkölcsű középkorú mindenest. Hatvan utca 4-b. 1378

Házvezetőnőnek
anyahelyettesnek ajánlok ur asszony, inkább jó bánásmód, szerényebb fizetés. F.-né, Iskola utca 8. 1367

Cipésztanuló
fizetéssel azonnalra felvétetik. Cegléd utca 6. 1353

Mindenes
főző 15-re felvétetik. — Hatvan utca 13. I. em. 1347

Jó megjelenésű

hölgyek komoly háztartási cikkek eladására néger ügynökök kalauzolására felvétenek.
Értékforgalmi Bank
debreceni fiók
Piac-utca 7. sz.

Lakatos
tanulót kosztira vagy fizetésre felvesz lakatosmühely. Kossuth utca 11. 1241

Április 1-re
megbízható kerülőgazdát keresek, kinek egyik fia tehenész, másik kocsis lenne. Jelentkezni Bellegelő 471. sz. tanyán Molnár István gazdaságában, Kismacsi megálló mellett. 212

Feles
kertésznek baromfi kezeléshez, elárúsítónak vagy pénzbeszedőnek óvadékkal megyek. Cím a kiadóban. 1355

Szecs-
és borkereskedésben hosszabb ideig működő munkások felvétetnek. Reichmann Vilmos, Széchenyi utca 22. 4409

Szegény asszony,
kinek férje és egész családja beteg, hogy rajtuk segítsen, munkát vállalna. Takarításához, mosáshoz, vasaláshoz, parkett-tisztításhoz ért Szives megkeresést a kiadóhivatal továbbít. 256

Tanulóknak
egy ügyes fiú felvétetik ellátással Vioth fűszerüzletébe Árpádtér. 256

Tanuló
vagy kifutó fizetéssel felvétetik, Czab n lüsseres Cegléd utca 22. 1345

Gyakorlással
bíró agilis biztosítási üzletszerzőket magas fizetéssel és jutalékkal elemi ágazatunkhoz felvezünk. Phoenix, Simonffy utca 1. 4372

Kimérőt
felvezetek óvadékkal. Gyermekeknek házaspár vagy özvegynek előnyben. Bihari utca 1. vendéglő. 4267

Intelligens
uri leány "elmenne gyermek mellé vidékre is. — Cím a kiadóban. 266

Ügyes
lapkihordókat délelőtti elfoglaltsággal felvesz a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala, Piac u. 49

Mindenes
bejárónőt azonnalra felvezetek. Hatvan utca 70. földszint balra 4425

Cipőeladásban
jártas részlet ügynök felvétetik jutalékkal. Gutt mann, Csapó-utca 33-35. 3330

Kézimunkához
és előrajzoláshoz értő kisasszony felvétetik Molnár Lipót szőnyeg és kézimunka üzletében, Ferenc József ut 40 4426

Felfogadok
jól főző, jó erkölcsű középkorú mindenest. Hatvan utca 4-b. 266

Masamódlányok
azonnal felvétetnek, Kalap-üzem, Piac 9. 3383

AJÁNLAT

Borotválás
20 fillér, hajvágás 30 fillér, fazonra 40 fillér. bubi és bubi hajvágás 40 fillér. — Miklós utca 53. Toma. 4423

HUSFÖSTÖLÉS
olcsón, kifogástalanul — Zöldfa utca 3. szám alatt. 7768

Teljes
ellátást kaphat intelligens leány, Jókai utca 22. 1373

Kölcsönök
folyósít házakra, földekre. Betétekre magas kamatot ad Gazdák Bankja, Kossuth és Batthyányi utca sarak. 1363

Mulatságokra
bármely alkalomra kiadó díjmentesen a „Városház Étterem" termel. 269

Legolcsóbb
tűzelőanyag, szagtalan kő-és salakmentes **Berentel szén**, mely a borsodi szénnek között legolcsóbb házi tűzelésre. Kapható Gabányi Sándor utóda cégnél házhoz szállítva is. Csapó-utca 28., telefon 4—49.

Bor,
sajttermésű, literenként 90 fillér, ó-rizling 1.20. Méliusz-tér 3. sz. alatt. 1286

Tűzifa,
tölgy, cser és bükk hasáb, azonnali szállításra megrendelhető Pollák Zsigmondnál, Debrecen. 4300

Trágyát
háztól elhordatok. Pécsl, Batthyány utca 16. szám. Ugyanott cukorrépa csutka és széna eladó. 4404

Fajborok
saját termésű édes magosfokú és új literenként is a legolcsóbb napi áron. — Arany János-utca 30. Blazsek. 195

Báli
keztük készen és mérték után egy nap alatt készülnék. Kossuth 58., keresztülpület. 4267

Kutyűrük,
betonoszlopok, csövek, mindenféle tetőcserep, cement, fayence, keramitlapok, folyamhomok legolcsóbb árban kapható. — Krausz Albert, Böszörményi ut 2-b. Telefon 17—79.

Ezüst ridikülök
béléselet, keztük tisztítását, javítását, báli keztük készen és mérték után készítését egy nap alatt vállalom. Kossuth-utca 58., keresztülpület. 259

Gallértisztítás
tűkőrfénnel 8 fillérért — Libándynál, Péterfia utca 4. szám. 253

Figyelem!
Férfi talpalás 3 50, női talpalás 3 P. Fejleszt 8 pengőtől készit Cziczó János, Piac utca 63., az udvarban. 1715

Jorkshirét
kannal jutányosan fedeztetek Bihari telep, Diószegi ut 14. üzlet.

ELADÁS

Márványasztalok,
székek, billiárdasztal, páholyok, fogatok eladók. — Hatvan utca 22. 271

Egy
nagy tükör, kredencsel és egy ebédasztal székekkel olcsón eladó. Értekezni: József kir. 41. 4335

Eladó
burgonya nagyban is. — Kandia utca 8. 265

Harci,
szépen éneklő kanári madarakat eladom. József kir. herceg utca 1., házfelügyelőnél. 1381

Mangalica-
tenyészetemből 5 darab 1 éves országosan törzkönyvelt tenyészkan, 4 törzkoca 28 fiával, 1 törzskan, 2 éves, eladók. Engel, Piac utca 52., ékszerüzlet. 4342

Asztalkonyha,
új, olcsón eladó. Dugovits Titusz utca 6. 4341

Kályha
eladó, fa- és szén tüzelésre és főzőkonyha eladó. Hatvan utca 22. 270

Teherautó,
másfél tonnás, fedett karosszériával, igen jókarban, eladó. Telefon 12—39. 4314

Modern
hálószoba szalagarnitúra eladó. Thaly Kálmán-u. 14.

Hintó
egy és két lóra, gummi-kerékkel, szánkatalpallal, kifogástalan állapotban eladó. Angol Királynő udvarában. 1306

Koffer-
szekrényes különlegesség készpénzért eladó. Cím a kiadóban. 1294

Husz hektoliter
öt éves finom házi fajbor eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4367

Mahagoni
ebédlő, szőnyeg, fakarék-tűzhely elköltözés miatt eladó. Cím a Függetlennél. 4429

Ablakok,
vasból üvegezve, nagyobb méretűek, olcsón eladók. Hatvan utca 22 272

Szánka,
kényelmes városi eladó. Engel, Werbőczy utca 3

Lótrágya
melegítőhöz is kiválóan alkalmas eladó Cím a kiadóban. 1370

INGATLAN

Eladó
prima kisbirtok ck. 220 m. hold sik elsőszot. föld közepén a tanyával, melyben jó és bőséges épületek vannak, 7 szobás lakással, ősi vetéssel. Cím a kiadóhivatalban. 263

Csapókert,
Kinizsi utca 55. szám alatt lévő fűszerüzlet helyiség kiadó. Értekezni lehet Oldal Györgynél. 228

Eladó
2 új ház. Kucik-telep, Kossuth Lajos u. 4. sz., a Nyilas-telep mellett.

Eladó
Tégláskertben, Balogh Mihály u. 6. számú ház. Értekezni Kőcsönös Szegélyű Egylet pénztárosánál. 4312

Hagyatékból
5 hold onódó föld, szőlő, házzal eladó. Értekezni ügyvédi irodában, Kossuth 8., I. emelet 5. sz. 1379

Sürgősen eladó
Vendég utca 45. számú ház. 269

VEGYES

Üzletemet áthelyeztem
Árpád-tér 1. szám alá. Tóth István lómeszáros. 4291

Elvonszott
Rákóczi utca 26-101 Darabos utca 15-ig egy pár fekete selyem ujj, megtaláló Rákóczi utca 26. alatt jutalomban részesül.

PARENTHÉSY INGATLANFORGALMI és HITELIRODÁJA
Foglalkozik ingatlanok vételével és eladásával a legelőnyösebb feltételek mellett.
Teléfono : 5—64. INGYENES TANÁCSADÁS Piac-utca 63. sz.